

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 31/2012

Μεταξύ:

EL & D CHRISTOU ELECTROMECHANICAL SERVICES LTD

Αιτούντων

v.

ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Αναθέτοντος Φορέα

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτούντες:

EL & D CHRISTOU ELECTROMECHANICAL SERVICES LTD
Αντιπροσωπεύθηκε από τους:
1. Ανδρέα Παναγιώτου, Δικηγόρο
2. Νίκο Χρίστου, Διευθυντή αιτούσας εταιρείας

Αναθέτων Φορέας:

ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
Αντιπροσωπεύθηκε από τους:
1. Αλεξία Κουντουρή-Παπαευσταθίου, Δικηγόρο
2. Ανδρέα Παρμακλή, Διοικητικό Λειτουργό
3. Κώστα Ευριπίδου, Προϊστάμενο Κλάδου Πολιτικής
Μηχανικής Αρχιτεκτονικής

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 18 Ιουλίου, 2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Με την παρούσα Προσφυγή η εταιρεία EL & D CRHISTOU ELECTROMECHANICAL SERVICES LTD, (στο εξής οι Αιτητές) στρέφεται κατά της απόφασης της ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (στο εξής Αναθέτων Φορέας) να απορρίψει την προσφορά της και να κατακυρώσει το Διαγωνισμό με αριθμό 32/2011 και τίτλο «*Εργασίες Διορισμένης Υπεργολαβίας για Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις για το έργο «Κατασκευαστικές εργασίες για την ανέγερση νέας αίθουσας επιβατών στο λιμάνι Λεμεσού»*», σε άλλο προσφοροδότη, και συγκεκριμένα στην εταιρεία «Caramondani Bros Public Co Ltd» (στο εξής επιτυχούσα).

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε με δημοσίευσή του στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Σύναψης Συμβάσεων (e-procurement) στις 3.11.2011 και ακολούθως στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον ημερήσιο τύπο στις 4.11.2011 καθώς και στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 11.11.2011.
2. Ακολουθήθηκε η ανοικτή διαδικασία με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή.
3. Στις 4.1.2012 η Επιτροπή Αξιολόγησης απέστειλε επιστολή στους Νομικούς Συμβούλους του Αναθέτοντος Φορέα ζητώντας τις απόψεις τους για θέματα που προέκυψαν. Η απάντηση των Νομικών Συμβούλων απεστάλη στις 9.1.2012.
4. Η Επιτροπή Αξιολόγησης υπέβαλε στο Διοικητικό Συμβούλιο του Αναθέτοντος Φορέα στις 15.2.2012 την έκθεσή της με εισήγηση την κατακύρωση της προσφοράς στην επιτυχούσα.
5. Στις 14.3.2012 το Διοικητικό Συμβούλιο του Αναθέτοντος Φορέα αφού έλαβε υπόψη του τις θέσεις των νομικών συμβούλων αποφάσισε κατά πλειοψηφία όπως υιοθετήσει την απόφαση της Επιτροπής Αξιολόγησης, κατακυρώνοντας το διαγωνισμό στην επιτυχούσα.

6. Με επιστολή του με ημερ. 24.4.2012 ο Αναθέτων Φορέας πληροφόρησε όλους τους προσφοροδότες για το αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Η επιστολή που στάληκε στους Αιτητές ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

«Θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για τη συμμετοχή σας στον πιο πάνω διαγωνισμό και να σας πληροφορήσουμε ότι η προσφορά σας κρίθηκε ότι δεν συμμορφώνεται με ουσιώδεις όρους των εγγράφων του διαγωνισμού και επομένως έχει απορριφθεί.

Συγκεκριμένα:

(i) Σύμφωνα με τον όρο 3.3.8 του Τόμου Α΄, κάτω από τον τίτλο 'Δικαίωμα και προϋποθέσεις συμμετοχής' οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις για να αποδείξουν την τεχνική και επαγγελματική τους ικανότητα. Μεταξύ αυτών των προϋποθέσεων απαιτείται όπως για την διεκπεραίωση της εξειδικευμένης εργασίας του υποσταθμού εργοδοτούν εξειδικευμένο εργολάβο, ο οποίος να έχει εκτελέσει παρόμοια ή/και ίδια έργα που αφορούν υποσταθμούς τα τελευταία 5 χρόνια. Τα Έργα αυτά θα πρέπει να περιληφθούν στα δικαιολογητικά που θα υποβληθούν σύμφωνα με τον όρο 5.6.1(η), (i) και περιλαμβάνουν πιστοποιητικό καλής εκτέλεσης. Σύμφωνα δε με ρητή πρόνοια στον ίδιο όρο, σε περίπτωση που ο προσφέρων στηρίζεται στις δυνατότητες άλλων φορέων θα πρέπει μεταξύ άλλων να συμπεριλάβει τα δικαιολογητικά του εδαφίου. Σε αυτά περιλαμβάνονται και τα πιστοποιητικά καλής εκτέλεσης.

Η προσφορά σας στηρίζεται στις τεχνικές ικανότητες άλλου φορέα (της εταιρείας SAEM) για τη διεκπεραίωση της εξειδικευμένης εργασίας υποσταθμού και δεν περιλήφθηκαν τα πιστοποιητικά καλής εκτέλεσης που αφορούν τα έργα που εκτέλεσε ο τρίτος φορέας.

(ii) Δεν υποβλήθηκε πιστοποιητικό εξουσιοδότησης της κατασκευάστριας εταιρείας του εξοπλισμού Μέσης Τάσης προς τον εγκαταστάτη, με βάση τις προϋποθέσεις των παραγράφων 3.3.5.1.γ σελίδα 11 από 33 και 5.6.1.γ. σελίδα 22 από 33 του Τόμου Α΄».

7. Οι Αιτητές στις 8.5.2012 καταχώρησαν την παρούσα Προσφυγή και στις 10.5.2012 η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών χορήγησε προσωρινά μέτρα για αναστολή της διαδικασίας εκτέλεσης πράξης ή απόφασης του Αναθέτοντος Φορέα ή της υπογραφής Σύμβασης μέχρι την έκδοση της τελικής απόφασης επί της παρούσας Προσφυγής.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία οι Αιτητές παράθεσαν τους πιο κάτω ισχυρισμούς:

1. Οι Αιτητές υποστήριξαν ότι για το έργο που εκτέλεσε η εταιρεία SAEM που περιελάμβανε Υποσταθμό Μέσης Τάσης, υποβλήθηκε με την προσφορά τους Τελικό Πιστοποιητικό Πληρωμής (Final Certificate ή/και Statement of Final Account) που εξέδωσε η εταιρεία BOUYGES ως υπεύθυνη των έργων των διεθνών αερολιμένων Λάρνακας-Πάφου, το οποίο αποτελεί ή/και θεωρείται και ως Πιστοποιητικό Καλής Εκτέλεσης. Συνεπώς, η προσφορά τους λανθασμένα απορρίφθηκε από τον Αναθέτοντα Φορέα με την αιτιολογία ότι δεν είχε υποβληθεί Πιστοποιητικό Καλής Εκτέλεσης, καθότι το Τελικό Πιστοποιητικό Πληρωμής (Final Certificate ή/και Statement of Final Account) το οποίο υποβλήθηκε εκδίδεται κατόπιν διεξοδικών ελέγχων και της Τελικής Παραλαβής του έργου προς πλήρη ικανοποίηση των υπευθύνων του έργου και την εκ τούτου αποδέσμευση και πληρωμή των σχετικών κρατήσεων.

2. Οι Αιτητές αναφορικά με τον δεύτερο λόγο απόρριψης της προσφοράς τους ανέφεραν ότι σύμφωνα με τον σχετικό όρο του Διαγωνισμού (όροι 3.3.5.1.γ και 5.6.1.γ) το πιστοποιητικό που ζητείτο αφορούσε συστήματα για την εκτέλεση και συντήρηση των αντίστοιχων βασικών εξειδικευμένων συστημάτων, της Δομημένης Καλωδίωσης, Πυρανίχνευσης, Ήχου και συστημάτων Ασφαλείας, για τα οποία οι Αιτητές υπέβαλαν τα σχετικά Πιστοποιητικά Εξουσιοδότησης. Τόνισαν ότι αυτά τα οποία ζητούνταν δεν αφορούσαν τα συστήματα για τον Υποσταθμό ή τον εξοπλισμό και τα υλικά του Υποσταθμού Μέσης Τάσης, διότι δεν υπήρχε στους εν λόγω όρους ρητή και σαφής αναφορά επί αυτών.

3. Οι Αιτητές υποστήριξαν επίσης ότι ο Αναθέτων Φορέας είχε υποχρέωση σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας να ζητήσει διευκρινίσεις σε σχέση με τα πιο πάνω σημεία της προσφοράς των Αιτητών. Επιπλέον, ανέφεραν ότι υπέβαλαν την πιο χαμηλή προσφορά.

4. Τέλος, οι Αιτητές επικαλέστηκαν ότι ούτε η επιτυχούσα υπέβαλε με την προσφορά της τα απαιτούμενα Πιστοποιητικά Εξουσιοδότησης τα οποία ενώ κρίθηκαν ουσιώδη για την προσφορά των Αιτητών για αυτήν κρίθηκαν επουσιώδη, όπως προκύπτει από την έκθεση αξιολόγησης. Αυτό όπως ανέφεραν συνιστά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και του ενιαίου μέτρου κρίσης, αποτελεί δε ευνοϊκή μεταχείριση υπέρ της επιτυχούσας.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΟΣ ΦΟΡΕΑ

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία, αντικρούοντας τους ισχυρισμούς των Αιτητών, ο Αναθέτων Φορέας ανέφερε τα εξής:

1. Ο Αναθέτων Φορέας υποστήριξε ότι μέσα από την αγόρευση των Αιτητών προκύπτει ως παραδεκτό γεγονός ότι η εταιρεία SAEM δεν έχει περιλάβει πιστοποιητικό καλής εκτέλεσης για το έργο που επικαλείται. Ισχυρίστηκε ότι ο όρος του Διαγωνισμού ο οποίος απαιτεί την υποβολή του είναι ουσιώδους σημασίας, αφού αυτό είναι σαφές τόσο από το λεκτικό του ίδιου του όρου όσο και από την πάγια νομολογία για τη σημασία τήρησης του από τους προσφέροντες. Επιπλέον, ένδειξη της σημασίας υποβολής του είναι ότι τοποθετείται ως το πρώτο από τα στοιχεία που θα πρέπει να υποβληθεί. Επίσης, ο Αναθέτων Φορέας τόνισε ότι η τήρηση του εν λόγω όρου είναι ουσιώδους σημασίας διότι με αυτό καταδεικνύεται κατά πόσο ο προσφοροδότης έχει επιδείξει σε προηγούμενο έργο και τεκμηριώσει πείρα σε ίδιας φύσης έργο με την έκδοση πιστοποιητικού καλής εκτέλεσης από τον εργοδότη.

Στην συνέχεια ο Αναθέτων Φορέας ανέφερε ότι το Τελικό Πιστοποιητικό Πληρωμής δεν υποκαθιστά το Πιστοποιητικό Καλής Εκτέλεσης, καθότι σε αυτό καταγράφονται μόνο αριθμοί και δεν υπάρχει καμία περιγραφή της φύσης των εργασιών που εκτελέστηκαν και ιδιαίτερα δεν αναφέρεται κατά πόσο περιλάμβαναν εξειδικευμένες εργασίες μέσης τάσης, ως ρητή απαίτηση του όρου 3.3.8.α(ιι) του Τόμου Α των εγγράφων του Διαγωνισμού.

Σημείωσε ότι η υποβολή των πιστοποιητικών καλής εκτέλεσης ήταν ο μόνος τρόπος για να αξιολογηθεί και να επιβεβαιωθεί η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των προσφοροδοτών να εκτελέσουν τις συγκεκριμένες εξειδικευμένες εργασίες. Ο Αναθέτων Φορέας ανέφερε ότι για να υποβοηθήσει το έργο των προσφοροδοτών επισύναψε στους όρους του Διαγωνισμού τη «*Βοηθητική κατάσταση ελέγχου πιστοποιητικών, εντύπων, δικαιολογητικών κ.τ.λ.*».

2. Ο Αναθέτων Φορέας ανέφερε ότι η προσφορά των Αιτητών επίσης απορρίφθηκε διότι δεν υπέβαλαν με την προσφορά τους πιστοποιητικό εξουσιοδότησης από την εταιρεία Schneider, που ήταν η κατασκευάστρια εταιρεία του συστήματος για την εκτέλεση και συντήρηση της εξειδικευμένης εργασίας του εξοπλισμού Μέσης Τάσης. Η εταιρεία Schneider ως τρίτος φορέας δεν υπέβαλε επίσης τις δηλώσεις που απαιτούνται από τα παραρτήματα 5, 6 και 15 των εγγράφων του Διαγωνισμού. Ενώ για άλλους προσφοροδότες στον ίδιο διαγωνισμό, η εν λόγω εταιρεία έχει υποβάλει τα σχετικά πιστοποιητικά.

3. Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Αιτητών για την υποχρέωση του Αναθέτοντος Φορέα να ζητά από τους προσφοροδότες την αποσαφήνιση ή την συμπλήρωση ελλείψεων των κατατεθειμένων δικαιολογητικών, υποστήριξε ότι η εκ των υστέρων υποβολή πληροφόρησης, η οποία έπρεπε να δοθεί με την προσφορά, δεν θεωρείται αποσαφήνιση ή συμπλήρωση και ως εκ τούτου δεν είναι επιτρεπτή. Σε σχέση με την αναφορά των Αιτητών ότι υπέβαλαν την πιο χαμηλή προσφορά υποστήριξε ότι η προσφορά των Αιτητών κρίθηκε ότι δεν πληρούσε ουσιώδεις όρους του Διαγωνισμού και για τον λόγο αυτό απορρίφθηκε.

4. Ο Αναθέτων Φορέας υποστήριξε ότι ο ισχυρισμός των Αιτητών για την επιτυχούσα (βλ. σημείο Γ4 πιο πάνω) στηρίζεται στην έκθεση των συμβούλων όπου καταγράφεται ότι κάποιοι από τους φορείς που δηλώθηκαν στην προσφορά της επιτυχούσας δεν επισύναψαν τα απαιτούμενα έντυπα που αφορούν τις δηλώσεις των φορέων. Ωστόσο, η επιτυχούσα δήλωσε διάφορους εναλλακτικούς φορείς και επομένως το γεγονός ότι κάποιοι από αυτούς δεν πληρούσαν τις απαιτήσεις, δεν επηρεάζει την εγκυρότητα της προσφοράς τους, εφόσον λήφθηκαν υπόψη οι φορείς

που πληρούν όλες τις προδιαγραφές. Συνεπώς, δεν μπορεί να ευσταθήσει, τόνισε, ούτε ο ισχυρισμός για άниση μεταχείριση.

Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δυο πλευρών και κατόπιν μελέτης των σχετικών στοιχείων του Διοικητικού Φακέλου της υπόθεσης καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Ο όρος του Διαγωνισμού 5.6 του Τόμου Α΄ των εγγράφων του Διαγωνισμού (σελ.21/33) με τίτλο «Περιεχόμενο φακέλου προσφορών» προνοεί τα εξής:

«1. Ο κάθε προσφέρων οφείλει να καταθέσει τα ακόλουθα έγγραφα δεόντως συμπληρωμένα και υπογραμμένα:

.....
 «η. Για την πιστοποίηση της Τεχνικής και Επαγγελματικής ικανότητας του Προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 3.3.8, δεόντως συμπληρωμένο και υπογραμμένο το Έντυπο Τεχνικής Ικανότητας υπόδειγμα του οποίου επισυνάπτεται ως παράρτημα (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14) στον Τόμο Α. Σε περίπτωση κοινοπραξίας θα υποβληθεί το Έντυπο αυτό, συμπληρωμένο από κάθε ένα συμμετέχοντα, καθώς και ένα Έντυπο για την κοινοπραξία.

Ο Αναθέτων Φορέας και το αρμόδιο για κατακύρωση όργανο διατηρούν το δικαίωμα σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας να ελέγξουν την ορθότητα των στοιχείων Τεχνικής και Επαγγελματικής ικανότητας που αναφέρονται στο Έντυπο Τεχνικής Ικανότητας. Προς το σκοπό αυτό, ο Προσφέρων οφείλει να υποβάλει με την προσφορά του τα ακόλουθα:

- i. Κατάλογο των έργων που εκτελέστηκαν την τελευταία πενταετία, συνοδευόμενο από πιστοποιητικά καλής εκτέλεσης. Τα πιστοποιητικά αυτά θα αναφέρουν το όνομα του Εργοδότη, την αξία, το χρόνο, τη φύση καθώς και τα προσόντα του υπεύθυνου του έργου και του προσωπικού που θα χρησιμοποιηθεί και τον τρόπο εκτέλεσης των έργων και θα προσδιορίζουν αν τα έργα εκτελέστηκαν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης. Ειδικότερα, η αξία του έργου να επιβεβαιώνεται με την υποβολή του τελευταίου πιστοποιητικού πληρωμής, κατάλληλα υπογεγραμμένου. Σε περίπτωση που το έργο εκτελέστηκε από κοινοπραξία θα δηλώνεται το ποσοστό συμμετοχής του Προσφέροντος στην κοινοπραξία ή το είδος και η δαπάνη των εργασιών που αυτός εξετέλεσε.
- ii. Δήλωση του Προσφέροντος στην οποία να αναφέρεται ο μηχανικός εξοπλισμός που διαθέτει.
- iii. Δήλωση του προσφέροντος για το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό, για τον αριθμό των στελεχών του Προσφέροντος κατά την τελευταία τριετία καθώς και την τεχνική στελέχωση του Προσφέροντος δηλαδή πίνακα με άτομα κατ' ειδικότητα και εμπειρία καθώς και την θέση που κατέχουν.

.....».

Σύμφωνα με τον πιο πάνω όρο του Διαγωνισμού ο προσφέροντας οφείλει να υποβάλει με την προσφορά του Πιστοποιητικά Καλής Εκτέλεσης τα οποία να περιλαμβάνουν εκτός από την αξία του έργου και άλλες σημαντικές πληροφορίες που αφορούν το έργο που εκτελέστηκε όπως αυτές καθορίζονται ρητά στον όρο. Αναφορικά με την αξία του έργου ο όρος καθορίζει ότι αυτή θα πρέπει να επιβεβαιώνεται με την υποβολή του τελευταίου πιστοποιητικού πληρωμής, κατάλληλα υπογεγραμμένου και σε περίπτωση που το έργο εκτελέστηκε από κοινοπραξία να δηλώνεται το ποσοστό συμμετοχής του Προσφέροντος στην κοινοπραξία ή το είδος και η δαπάνη των εργασιών που αυτός εκτέλεσε.

Σχετικός επίσης είναι ο όρος 3.3.8 με τίτλο «Δικαίωμα και Προϋποθέσεις Συμμετοχής» ο οποίος προνοεί τα ακόλουθα:

«8. Επιπρόσθετα οι Ενδιαφερόμενοι Οικονομικοί Φορείς θα πρέπει να πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

ί. ....

ii. Κατά τα τελευταία πέντε (5) χρόνια να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον δύο (2) παρόμοια έργα με το παρόν Έργο, εκ των οποίων το ένα να είναι αξίας τουλάχιστον 1.000.000,00 Ευρώ και το δεύτερο αξίας τουλάχιστον 500.000,00 Ευρώ και αριθμό ηλεκτρολογικών έργων αθροιστικής αξίας τουλάχιστον 5.000.000,00 Ευρώ κατά τα τελευταία πέντε (5) χρόνια. Σημειώνεται ότι στα παρόμοια έργα θα πρέπει να περιλαμβάνεται και ένα τουλάχιστον έργο που να περιλαμβάνει ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις Μέσης Τάσης και Υποσταθμού.

Οι ενδιαφερόμενοι Οικονομικοί Φορείς για τη διεκπεραίωση της εξειδικευμένης εργασίας του υποσταθμού θα μπορούν να εργοδοτούν εξειδικευμένο εργολάβο, ο οποίος να έχει εκτελέσει παρόμοια ή και ίδια έργα που αφορούν υποσταθμούς τα τελευταία 5 χρόνια. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει στα δικαιολογητικά της παραγράφου 5.6.1.η να περιληφθούν και τα έργα αυτά, για αξιολόγηση και επιβεβαίωση της επαγγελματικής του δυνατότητας για εκτέλεση της συγκεκριμένης εξειδικευμένης εργασίας.

iii. ....».

Άρα στην περίπτωση κατά την οποία, όπως την παρούσα, ο προσφοροδότης εργοδοτεί εργολάβο για εξειδικευμένη εκτέλεση εργασιών, όπως δηλαδή αυτής των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων Μέσης Τάσης και Υποσταθμού, θα πρέπει και πάλι

να υποβληθούν τα πιστοποιητικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες όπως αυτά καθορίζονται στον όρο 5.6.1(η) που αναφέρεται ανωτέρω.

Είναι παραδεκτό γεγονός πως οι Αιτητές, για τον εξειδικευμένο εργολάβο, εταιρεία SAEM LTD, και αναφορικά με το έργο που προτείνεται για την τεκμηρίωση προηγούμενης πείρας και/ή τεχνικής ικανότητας του, υπέβαλαν «Statement of Subcontract Final Account», αντί «Πιστοποιητικό Καλής Εκτέλεσης», όπως απαιτείται από τον όρο. Ως εκ τούτου οι εκατέρωθεν θέσεις και τα σχετικά επιχειρήματα, που αναπτύχθηκαν ενώπιον μας, περιστράφηκαν στο κατά πόσο το έγγραφο που υπέβαλαν οι Αιτητές μπορούσε ή όχι να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις του σχετικού όρου, αντί του Πιστοποιητικού Καλής Εκτέλεσης.

Μέσα από τις αναλυτικές θέσεις των δύο πλευρών, που παρατίθενται πιο πάνω, καταγράφεται η διάσταση απόψεων και η πλήρης διαφωνία που υπάρχει μεταξύ τους στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Θα ήταν λάθος, κατά τη δική μας άποψη, αν το εν λόγω έγγραφο είχε κριθεί μόνο από τον τίτλο του, χωρίς ο Αναθέτων Φορέας να είχε προχωρήσει σε εξέταση και αξιολόγηση του περιεχομένου του. Αποδεδειγμένα, όμως, ο Αναθέτων Φορέας έχει προβεί στη μελέτη του περιεχομένου του και το ίδιο πράξαμε και εμείς με βάση την αρμοδιότητά μας για έλεγχο νομιμότητας των πράξεων του.

Το πρώτο που θα πρέπει να διευκρινισθεί είναι ότι ο όρος έχει ήδη παγιωθεί και το περιεχόμενό του δεν τίθεται πια υπό καμιά αμφισβήτηση, αφού το κατάλληλο στάδιο για κάτι τέτοιο έχει παρέλθει. Επομένως το μόνο το οποίο απομένει να κριθεί είναι κατά πόσο το έγγραφο που υπέβαλαν οι Αιτητές ανταποκρίνεται στον όρο και ικανοποιεί τις συγκεκριμένες απαιτήσεις που με σαφήνεια καταγράφονται σ' αυτόν.

Μετά από μελέτη του εγγράφου που υπέβαλαν οι Αιτητές με τίτλο «Statement of Subcontract Final Account» διαπιστώνουμε ότι, πράγματι, σ' αυτό πέραν από μια γενική αναφορά σε ηλεκτρικές εργασίες (Electrical Works) δεν γίνεται κανένας λόγος για έργο που περιλαμβάνει εγκαταστάσεις Μέσης Τάσης και Υποσταθμό, όπως ρητά

και με σαφήνεια απαιτείται από τον όρο 3.3.8(α)(ii) του Τόμου Α των εγγράφων του διαγωνισμού. Είναι δε σαφές ότι η συγκεκριμένη πρόνοια κατέχει κεντρική θέση ανάμεσα στις απαιτήσεις του όρου και ενέχει ιδιαίτερη σημασία, αφού αναφέρεται στο παρόμοιο έργο με αυτό που θα εκτελέσει ο εξειδικευμένος εργολάβος στα πλαίσια της σύμβασης που θα υπογραφεί σαν αποτέλεσμα του παρόντος διαγωνισμού. Κρίνουμε λοιπόν πως ορθά και δίκαια ο Αναθέτων Φορέας θεώρησε ότι δεν μπορεί να τεκμηριωθεί η προηγούμενη πείρα και/ή τεχνική ικανότητα του με την απουσία του συγκεκριμένου αυτού στοιχείου.

Αναφορικά τώρα με την αξία του εκτελεσθέντος έργου και την επιβεβαίωση αυτής ο όρος απαιτεί την υποβολή του τελευταίου πιστοποιητικού πληρωμής, κατάλληλα υπογεγραμμένου. Επί του ζητήματος αυτού κρίνουμε ότι το έγγραφο που υπέβαλαν οι Αιτητές ανταποκρίνεται και ικανοποιεί την ιδιαίτερη αυτή απαίτηση του όρου, αφού μπορεί να αξιολογηθεί ως τελικό πιστοποιητικό πληρωμής. Η απουσία όμως αναφοράς σε έργο που περιλαμβάνει εγκαταστάσεις Μέσης τάσης και Υποσταθμό παραμένει και συνιστά αποφασιστικής σημασίας αρνητικό στοιχείο για την τεκμηρίωση προηγούμενης πείρας και/ή τεχνικής ικανότητας του εξειδικευμένου εργολάβου.

Ο ισχυρισμός των Αιτητών ότι ο Αναθέτων Φορέας όφειλε στην περίπτωση αυτή και υπό τις περιστάσεις να ζητήσει σχετικές διευκρινίσεις δεν βρίσκει έρεισμα στα πραγματικά γεγονότα και περιστατικά της παρούσας υπόθεσης. Οι Αιτητές υπέβαλαν ένα άλλο έγγραφο από εκείνο το οποίο ζητούσαν οι όροι. Η σχετική απαίτηση του όρου ήταν ρητή και επιτακτική και η διατύπωση σαφέστατη. Οι Αιτητές γνώριζαν ή έπρεπε να γνωρίζουν τι θα έπρεπε να υποβάλουν και δεν το υπέβαλαν. Κρίνουμε λοιπόν και υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις εύλογα επιτρεπτή την απόφαση του Αναθέτοντος Φορέα να μη ζητήσει διευκρινίσεις στο συγκεκριμένο θέμα. Εξάλλου κάτι τέτοιο θα οδηγούσε κατά πάσα πιθανότητα στην υποβολή ενός νέου εγγράφου που δεν θα μπορούσε πια να αξιολογηθεί και να ληφθεί υπόψη, ως εκ των υστέρων υποβολή νέων στοιχείων.

Πέραν τούτου, ο Αναθέτων Φορέας δεν θα μπορούσε σε αυτή την περίπτωση να επέμβει με την αναζήτηση διευκρινίσεων ή συμπλήρωση ελλείψεων των

κατατεθειμένων δικαιολογητικών για να διορθώσει τα λάθη ή τις παραλείψεις των Αιτητών, καθότι μια τέτοια ενέργεια δεν θα δικαιολογείτο από τους όρους του Διαγωνισμού. Μια τέτοια ενέργεια θα τοποθετούσε τους Αιτητές σε πιο πλεονεκτική θέση έναντι των υπόλοιπων προσφοροδοτών και θα παραβίαζε ταυτόχρονα τις αρχές της χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών (Βλ. *AHK v. Hydrotech Water and Environmental Engineering Ltd* (1999) 3 A.A.Δ. 333, σελ.341-342).

Συνεπώς, ο σχετικός ισχυρισμός των Αιτητών ότι ο Αναθέτων Φορέας όφειλε υπό τις περιστάσεις να ζητήσει διευκρινίσεις, απορρίπτεται, διότι αυτό θα συνιστούσε διόρθωση της προσφοράς τους και όχι αποσαφήνιση της. Είναι πάγια νομολογημένο ότι προσφορά η οποία δεν πληροί ουσιώδη όρο του Διαγωνισμού, είναι εξ' υπαρχής άκυρη και δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εξέτασης (Βλ. *Βασίλης Χαράκης και Υιοί Λτδ v. Δημοκρατίας (Αρ.1)* (1994) 3 A.A.Δ. 10).

Σημειώνουμε τέλος ότι πρόκειται για ουσιώδεις όρους του Διαγωνισμού αφού τα εν λόγω στοιχεία ήταν καθοριστικής σημασίας για την αξιολόγηση της προσφοράς των Αιτητών, διότι με αυτόν το τρόπο μπορεί να ελεγχθεί και/ή να αποδειχθεί η τεχνογνωσία, αξιοπιστία, αποτελεσματικότητα και πείρα της εταιρείας SAEM LTD στην εκτέλεση παρόμοιων έργων διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την επιτυχή υλοποίηση της παρούσας σύμβασης.

Μετά τα πιο πάνω ευρήματα μας και εφόσον η προσφορά των Αιτητών δεν πληρούσε και δεν ανταποκρίθηκε σε ουσιώδη όρο του Διαγωνισμού δεν κρίνουμε σκόπιμο να εξετάσουμε τον δεύτερο λόγο απόρριψης της προσφοράς τους. Κρίνουμε επίσης ότι δεν νομιμοποιούνται να στρέφονται εναντίον της εγκυρότητας της προσφοράς της επιτυχούσας εφόσον δεν φαίνεται να υπάρχει θέμα άνισης μεταχείρισης μεταξύ των δύο προσφοροδοτών.

Με τα πιο πάνω ευρήματα μας, αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η Προσφυγή 31/2012 απορρίπτεται. Η απόφαση του Αναθέτοντος Φορέα να θέσει εκτός προδιαγραφών την προσφορά των Αιτητών επικυρώνεται, ενώ η κατακύρωση του διαγωνισμού στην

επιτυχούσα έχει ήδη ακυρωθεί με απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών ημερομηνίας 6.7.2012 επί της Προσφυγής με αρ. 32/2012.

Δεν επιδικάζονται έξοδα επί της διαδικασίας.